

МИХАИЛ ПЕТРОВ

Брой единствен

Издава партийният комитет при ДЗС гр. Търговище

7 януари 1969 година

25 години от героичната смърт на М. Петров (Климент)

ВЕРЕН СИН НА ПАРТИЯТА

Преди двадесет и пет години се разнася последният изстрел от неговия пистолет — Михаил Петров — Климент, командирът на Търговищкия партизански отряд, обкръжен с двама свои другари в мелницата край Горна Кабда, решава, че не може да пробие кордона на многочисления враг и изпълява своята партизанска клетва — слага край на живота си, за да не по падне жив в ръцете на фашистите.

От този ден изминаха двадесет и пет години. Ще изминат още много десетилетия, но времето няма да успее да покрие с праха на забравата живота на и подвига на безстрашния комунист, на верния войник на Партията и своя народ Михаил Петров.

На ненавист към чорбаджийте и тяхната власт Михаил Петров се учи още от най-ранните си години от своята майка Петра. Същата тази жена, която насича на парчета волската си кола, за да не я реквизират, която организира жените от Вълбел да викат на мегдана по време на войната: „Стига тегло! Върнете ни мъжете!“ Майката умира, но ненавистта към властта остава в сърцето на Михо.

По поръчение на Партията той отива в Шумен и близките села да укрепва партийните и ремсовите редици. Уволняват го от училището, пращат го в затвора. Но и там, в мрачните килии той продължава да се учи, да вдъхва вяра у своите другари-политзатворници.

А когато вратата на затвора хлопва зад гърба му, той се връща във Вълбел и продължава да работи активно за делото на Партията. С други свои другари организира нов околийски комитет на Партията, разпространява нелегални материали. Полицията отново го търси, за да го арестува, но той успява да се изплъзне от ръцете им и става нелегален. Било 24 май 1943 година...

Край Лозница 18 въоръжени мъже слагат начало

то на Търговищкия партизански отряд. За негов командир е избран Михаил Петров. Редят се акция след акция. Партизанският командир, учителят от Вълбел, комунистът Михаил Петров служи за пример на всички със своето безстрашие и голяма вяра в близката победа.

Голямата блокада през декември 1943 година. Партизаните се разделят на групи. Но връгът тръгва по следите на М. Петров и там, във воденицата край Г. Кабда, идва краят: на 8 януари 1944 година Михаил Петров сам слага край на своя живот.

Двадесет и пет години животът и подвигът на Михаил Петров — Климент е пример за подражание и вдъхновение за всеки честен човек в окръга. Нашите успехи в строителството на социализма са най-прекрасния и достоен паметник и на него, големият комунист и патриот Михаил Петров.

„...Реки от кръв ще потекат, през огън и желязо ще минем, но ще изведем борбата против фашиския строй по победоносен край. Борбата ще роди свободата...“

(Из едно от писмата, които Михаил Петров — Климент написа от балка на до своите близки.)

Песен за моя учител

Трътнеш ли нощем
към белия Вълбел
спри край шосето отвъд,
дето със бисери
свода поръсил
спуща се
Млечният път.

Друма от Попово
пъпли тук тихо,
слиза в Търговище
той.
Спира за миг
край учителя Михо—
моя учител
герой.

Веят прозорците
бели завески,
жиците пет
безспир:
станал учителят
смел — като Левски
и като Щорс
командир.

Паднал тъй, както

падат орлите,
право от свода
дълбок.
Жалят го още
пътеките вити,
помнят го
връх и поток.

Паднал. Но скулптор
от бронз го изваял—
дъх и усмивка
му дал.
И младостта му
е пак оживяла
в сивия
топъл метал...

Стигнеш ли Вълбел,
свърни край шосето,
гдето сред ябълков
дим,
сякаш е спрял
за да чуе звънчето,
моят учител
любим.

Николай ЗИДАРОВ

НЕЗАБРАВМИЯТ КОМАНДИР

Още отрано Михаил Петров избра пътя на борбата против капитализма и фашизма. Като курсист в учителския институт-Шумен той бе един от най-активните ремсисти. След 19 май 1934 година вече е член не само на околийския комитет на Партията в Търговище, а и на окръжния партийен комитет. На следващата година обаче попада в затвора. През 1942 година отново е в състава на окръжния комитет на Партията. Преди да мине в нелегалност на 24 май 1943 година, той активно работи за укрепване на партийните и ремсовите редици, за организиране на въоръжената съпротива. Участник е и в историческото заседание в Осенската гора, където се решава да се създадат партизански отряди.

18 септември 1943 година. Край Лозница се сформира Търговищкия партизански отряд. Негов командир е Михаил Петров — Климент. Само три дни по-късно се провежда акцията при Манастир

ци, разработена и ръководна от Михо. Той организира и ръководи и акцията в Лозница през ноември същата година. И като нелегален, командир на Търговищкия партизански отряд Михаил Петров си остана все такъв — изключително много общителен, умещ да възпитава хората в любов към Партията, Родината и народа. Заедно с характерната му веселост, той беше и много възискателен, държеше строго да се спазва дисциплината в отряда. Разбира се, това не бе никаква принудителна, а осъзната дисциплина. Чужд бе на егоизма, на личните отношения към този или онязи и затова бе любимец на всички партизани от отряда.

Не един път М. Петров се прояви не само като добър командир, а и като смел партизанин. Спомням си един ден, между 11—14 часа, бяхме близо до мястото, където трябваше да положим клетвата. Нашият съкретен пост съобщи, че по хребета откъм Овчарово идват около

300 войници, които ни търсят. Заедно с Кирил Видински и още един партизанин Михо отиде съвсем близо до пътя, по който минаваха войниците, за да разбере лично какво е положението. Животът му в този момент, както се казва, висеше на косъм, но той за това не мислеше — да се спаси, отрядът, това бе най-важното в тези часове.

Трябваше човек да види как Михо споделяше мъката на Иван Кривлев, когато той научи за разстреля на другарката и сина си, как му вдъхваше кураж, за да се разбере колко голямо и човечно сърце носеше нашият партизански командир.

Със своя героичен житейски път и още по-героична смърт, с безпределната си всеотдайност на комунистическия си дълг, Михаил Петров — Климент още много десетилетия ще бъде пример за подражание.

Кирил ЛАЗАРОВ
бивш партизанин, председател на ОК на БЛФК

ВСЕОТДАЕН КОМУНИСТ, ПРЕКРАСЕН ДРУГАР

Четирима стари комунисти от Вьбел разказват за своя съседянин и другар МИХАИЛ ПЕТРОВ

ОБИЧТА НА ХОРАТА

Още в отделенията и прогимназията Михо се отличаваше сред нас, неговите съученици, с особеното си ученолюбие. Той беше най-добър не само по различните предмети, а и в гимнастиката, в туризма. Затова заминаването му по-късно да учи в учителския институт — Шумен не изненада никого.

След завършване на института и казармата (той бе изгонен от ШЗО заради прогресивните си разбирания и изпратен трудовак), Михо отново се върна във Вьбел. Стана учител. Бе много общителен. Ще срещне човек, лекичко ще се усмихне и ще го заговори. Така той спечели уважението и обичта не само на учениците, а и на всички свои съседянини. Мразеха го само фашистите. И те не се посвениха да го уволнят. Именно тогава, когато Михо бе принуден да напусне училището, може би най-ярко пролича любовта към него. Три-четири дни учениците не отидоха на училище, събираха се на групички и викаха: „Върнете ни учителя!“, „Дайте ни нашия учител!“ Властта бе принудена да вика по няколко пъти родителите, да ги заплашва с арестуване и затвор, ако не изпратят децата си на училище.

Заплахите не помогнаха

по-късно, когато Михо се върна от затвора и никъде не му даваха работа — бе лишен от всякакви права. Тогава, въпреки големия натиск от страна на властта, хората от селото го избраха за касиер-счетоводител на потребителната кооперация. Именно той, Михо, помогна да се разчистят всички дългове на кооперацията и тя да започне да работи със собствени средства.

През това време и по-късно, през въоръжената съпротива, съм имал възможност много пъти да се срещам и работя с Михо. И сега в моето съзнание той си остава все такъв: готов да се засмее и пошегува, но когато трябва — да бъде строг, възискателен и неотстъпчив. Затова когато трябваше да осигуряваме оръжие или храна за отряда, ние знаехме — трябва да направим дори и невъзможното, но да изпълним възложената ни поръка.

Михо не можа да доживее свободата, за която толкова силно мечтаеше и се бореше. Ние, неговите връстници, сме радостни, че името, животът и дейността на Михо сега са обкръжени с обичта и признателността не само от нашето, а и на младото поколение.

Ради СТЕФАНОВ

Рисунка; Христо КОЛЕВ

ЗА ПАРТИЯТА БЕ ГОТОВ НА ВСИЧКО

Имах възможност да се срещам с Михаил Петров не един път след като той мина в нелегалност. Къщата ми бе в края на Момино и там, до една от крушите, често бе поставян уговорният знак — да се отиде на среща с партизаните или да им се отнесе храна. След всяка нова среща с Михо у мен все повече се утвърждаваше убеждението, че този човек, иначе весел и общителен, щом стане дума за някоя партийна задача, не знае ше отстъпка. Неговата твърда вяра в близката победа се предаваше и на останалите партизани от отряда, и на нас — техните помощници.

Никога няма да забравя

един спор между Михо и Ради Гинев (Газдата), на който присъствах. На срещата се явих, когато Михо ядосано говореше на вече разколебалия се и готов да напусне отряда Р. Гинев:

—Щом имаш пишманлък, дай си карабината и си отивай. Можеш дори да им кажеш къде се намираме... На мен ми беше по-лесно — имах професия, можех да се приспособя към сегашната власт и горе-долу да живея. Но как нашите поколения ще живеят при тези вълци?..

— Абе така е, ама преклонена глава сабята не я сече — упорстваше Газдата.

— Казах ти, дай си пушката и си върви. Ние ще победим, и то скоро, а ти...

иди при тях!

Газдата, в чиято душа вече бе поникнал кълнът на предателството, и този път трябваше да отстъпи.

Михо много държеше и ние, ятаците, да изпълняваме възложените ни задачи. Често ни напомняше, че каквото и да се случи, навреме трябваше да се изнесе храната, оръжието или пък да съберат исканите сведения. Такъв той си остана до последния дъх. Верен на партизанската клетва, на своята комунистическа съвест, той не се поколеба и сложи край на живота си, за да не падне жив в ръцете на фашистите.

Иван МИЛКОВ

Голямата вяра

Помнете, другари, Съветският съюз не може и няма да падне. Победата е наша, а не на фашистите.

— Михо, какво ще става — питаха го някои. — Ето, немците са пред Москва. Още петнайсет-двайсет километра и тя ще падне.

— Москва няма да падне — твърдо отговаряше той. —

Помнете, другари, Съветският съюз не може и няма да падне. Победата е наша, а не на фашистите.

— Такъв бе Михо до последния си дъх — твърдо вярващ в победата на народа, на комунизма.

Пею ЯНКОВ

Те го убиха, но той победи

Няма друг човек от Вьбел, за това — отново хвърлил който толкова много да бе преследван и тормозен от фашистката власт, като Михаил Петров. Те го изгониха от училището и го изпратиха в затвора, а когато излезе от тюрмата, не му даваха никаква работа. Какво ли не правеха тогава фашистките управници, за да злепоставят този прекрасен човек пред населението. Но хората го обичаха, помагаша му: по настояване на жителите от селото той стана касиер-счетоводител на потребителната кооперация и можа да изкарва храната си. И не само това — да продължи да работи, да се бори за победата на партийните идеи. Тази обич веднъж го спаси от смъртта.

Имаше блокада. На помощ на полицията бяха докарани и войници. Започна най-щателно претърсване. Михо се бе скрил в плевнята на В. Славов. Случило се така, че там проверяваше Димитър Стоянов, тогава войник. Поразровил малко той сламата и видял Михо. Да го предаде — щеше да получи на града голяма сума. Но Димитър въобще не помислил

Без остатък верен на Партията, Михо не един път е проявявал истински героизъм, изключителна съобразителност. Той не се поколеба веднъж да се укрие в плевнята на общинския полицаи, където едва ли ще го потърсят. Когато откриха следите му във Вьбел, той тръгна направо между войниците и с думите „Ваш съм, ваш човек съм“ успя да премине техните редици. После за да заличи следите си, дълго е вярвал бос из ледените води на реката.

Васил КУЦАРОВ

С Михаил Петров се познавахме от 1935 година, когато станах негов зет. Фашистката власт не преставаше да го преследва. Но и тогава, когато тръгваше към затвора, и по-късно, като командир на Търговищкия партизански отряд, Михо твърдо вярваше в скорошното идване на свободата. Спомням си: беше то-

Васил КУЦАРОВ